

LITERATURA K PŘEDMĚTU JAZYK A SPOLEČNOST (JARO 2024)

Studijní literatura

(v češtině neexistuje žádné aktuální podrobné a souborné dílo o sociolingvistice, proto je nutné čerpat z několika zdrojů; doporučuje se především *Nový encyklopedický slovník češtiny*; **ke studiu slouží i literatura zadaná ke čtení!**)

Nový encyklopedický slovník češtiny (2016), <http://www.czechency.org>

Hesla z oblasti sociolingvistiky:

<http://www.czechency.org/slovník/cat/sociolingvistika>

dialektologie:

<http://www.czechency.org/slovník/cat/dialektologie>

a teorie národního jazyka:

<http://www.czechency.org/slovník/cat/teorie%20národního%20jazyka>

Mnohé pojmy, o kterých bude řeč v přednášce, mají své vlastní heslo. Jiné pojmy jsou vysvětleny v dalších heslech. Zkuste vyhledávání.

Další doporučená literatura

Nářečí dříve a nyní (Dialektologické oddělení Ústavu pro jazyk český Akademie věd), dostupné online: http://www.vedakolemnas.cz/miranda2/m2/sys/galerie-download/VKN_37web.pdf

Chromý, Jan. 2014. *Základy sociolingvistiky*. Praha: Karolinum. Dostupné zde:

https://web2.mlp.cz/koweb/00/04/32/71/64/zaklady_sociolingvistiky.pdf

Nekvapil, Jiří – Sloboda, Marián – Wagner, Peter. 2009. *Mnohojazyčnost v České republice*. Nakladatelství Lidové noviny.

Salzmann, Zdeněk. 1997. *Jazyk, kultura a společnost – Úvod do lingvistické antropologie*. Ústav pro etnografii a folkloristiku AV ČR.

Svobodová, Jana a další. 2011. *Fenomén spisovnosti v současné české jazykové situaci*. Ostravská univerzita.

Cizojazyčné úvody

(existuje mnoho anglicky psaných knih, encyklopedií, sborníků nebo úvodů do sociolingvistiky, zde jsou vybrány jen ty nejaktuálnější a ty, které jsou navíc k dispozici v místních knihovnách)

Bell, Allan. 2014. *The Guidebook to Sociolinguistics*. Malden MA and Oxford: Wiley Blackwell.

Holmes, Janet. 2008 (3. vydání). *An Introduction to Sociolinguistics*. Pearson Longman. nově pak 4. vydání:

Holmes, Janet – Wilson, Nick. 2017. *An Introduction to Sociolinguistics*. Routledge.

Hudson, R. A. 1996 (2. vydání). *Sociolinguistics*. Cambridge University Press.

Mesthrie, Rajend et al. 2009 (2. vydání). *Introducing Sociolinguistics*. Edinburgh University Press.

Meyerhoff, Miriam. 2011 (2. vydání). *Introducing Sociolinguistics*. Routledge.

Romaine, Suzanne. 2000 (2. vydání). *Language in Society. An Introduction to Sociolinguistics*. Oxford University Press.

Wardhaugh, Ronald. 2010 (6. vydání). *An Introduction to Sociolinguistics*. Wiley-Blackwell. (Existuje i 7. vydání.)

Pro hlubší studium

- Coulmas, Florian. 1998 (ed.). *The Handbook of Sociolinguistics*. Blackwell Publishing.
- Chambers, J. K. – Trudgill, Peter. – Schilling-Estes, Natalie (eds.). 2003. *The Handbook of Language Variation and Change*. Blackwell Publishing.
- Fill, Alwin – Mühlhäusler, Peter (eds.). 2001. *The Ecolinguistics Reader*. Continuum.
- Gladková, Hana – Vačková, Kina (eds.). 2013. *Jazykové právo a slovanské jazyky*. Karolinum.
- Hagège, Claude. 1998. *Člověk a řeč: lingvistický příspěvek k humanitním vědám*. Karolinum.
- Holmes, Janet – Meyerhoff, Miriam (eds.). 2003. *The Handbook of Language and Gender*. Blackwell Publishing.
- Mesthrie, Rajend. – Asher, R. E. 2001 (eds.). 2001. *Concise Encyclopedia of Sociolinguistics*. Elsevier.
- Milroy, Lesley – Gordon, Matthew. 2012. *Sociolingvistika: Metody a interpretace*. Karolinum.
- Ondrejovič, Slavomír. 2008. *Jazyk, veda o jazyku, societa – Sociolingvistické etudy*. Veda.
- Ostler, Nicholas. 2007. *Říše slova, Jazykové dějiny světa*. BB Art.
- Paulston, Christina B. – Tucker, G. Richard (eds.). 2002. *Sociolinguistics: The Essential Readings*. Blackwell Publishing.
- Pokorný, Jan. 2010. *Lingvistická antropologie: jazyk, mysl a kultura*. Grada.
- Sebba, Mark. 1997. *Contact Languages: Pidgins and Creols*. Palgrave.
- Štefánik, Jozef (ed.). 2004. *Antológia bilingvizmu*. Academic Electronic Press.
- Švejc, A. D. – Nikolskij, L. B. 1983. *Úvod do sociolingvistiky*. Nakladatelství Svoboda.
- Trudgill, Peter. 2003. *A Glossary of Sociolinguistics*. Edinburgh University Press.

K české situaci

(k jednotlivým tématům může existovat mnoho studií; zde vybrány jen neaktuálnější)

- Bermel, Neil. 2000. *Register Variation and Language Standards in Czech*. Lincom Europa.
- Bogoczová, Irena et al. 2000. *Tváře češtiny*. FF OU.
- Daneš, František a kol. 1997. *Český jazyk na přelomu tisíciletí*. Academia.
- Eckert, Eva (ed.). 1993. *Varieties of Czech: Studies in Czech Sociolinguistics*. Rodopi.
- Hubáček, Jaroslav. 1979. *O českých slanzích*. Profil.
- Hugo, Jan a kol. 2009 (3. vydání). *Slovník nespisovné češtiny*. Maxdorf.
- Chloupek, Jan – Nekvapil, Jiří (eds.). 1986. *Reader in Czech Sociolinguistics*. Academia.
- (kolektiv). 1992–2011. *Český jazykový atlas I–V + Dodatky*. Academia
- Kořenský, Jan. 1992. *Komunikace a čeština*. H+H.
- Krčmová, Marie. 1981. *Běžně mluvený jazyk v Brně*. UJEP.
- Kučera, Karel. 1990. *Český jazyk v USA*. UK.
- Sgall, Petr – Hronek, Jiří. 1992. *Čeština bez příkras*. H+H.
- Sgall, Petr – Hronek, Jiří – Stich, Alexander – Horecký, Ján. 1992. *Variation in Language, Code switching in Czech as challenge for sociolinguistics*. John Benjamins Publishing Company.
- Skácel, Josef – Zima, Petr. 1983. *Jazyk mezi lidmi*. Profil.

Specializované časopisy (výběrově)

International Journal of the Sociology of Language

Journal of Sociolinguistics

Language in Society

Language Problems & Language Planning

Sociolinguistics

Sociolinguistica Slovaca

Sociolinguistica: International Yearbook of European Sociolinguistics